Социялістичний Провідник.

Домініяльний Екзекутивний Комітет Социялістичної Партиї Канади.
Адрес секретаря: D. G McKenzie, Box 1688, Vancouver, B C

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д. в Канаді. Адрес секретаря Федерациї Р. Кремара і фінансового секр. П. Сеньока 443, Kinistino Ave. Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Вінніпеґу. Адрес секр. фін. Гр. Шпилка 710 Magnus Ave. Winnipeg, Man.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Дудар, Box 902, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Венкувер. Адрес фін. секр. Г. Боговос Box 482 Vancouver, B C

Відділ Ф. У. С. Д. в Гілкрест. Адрес секр. фін. М. С. Фербей, Hillcrest Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін. М Фербей Box 350, Nanaimo, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Лілл Адрес секр. фін. П. Пантелюк, Box 44, Lille, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Лонук адрес: П. Тересько Lanuke, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ледзбрідж Адрес секр. Ваюсенк Box 552. Lethdridge Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес Box 79. Coleman Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Кардіф Адрес секр. фін. С. Грицін Cardiff, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Східнім Селкірк Адрес секр. фін. О. Вирозуб East Selkirk, Man

Від. Ф. У. С. Д. в Кенмор Адр. Box 274. Canmore. Alta Н. Д. Ткачук. Секр.

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ
орган української социял-демократиї в Галичині
Виходить що тижня.
Передплата 2 дол. на рік
Адреса: Земля і Воля ул. Собіского ч. 3
Lemberg, Austria

РОБОЧИЙ НАРОД
орган укр. соц. демокр. в Канаді і Злучених Державах.
Виходить 3 рази в місяць
Передплата $ 1.50 на рік
Адреса: Robotchyj Narod P.O.Box 3542. St. B, WINNIPEG, MAN.

WESTERN CLARION
Виходить що тижня.
Предплата $ 1 річно.
Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ"
Приймає всякі роботи в обсягу друкарства в українській, польській, англійській і німецькій мові. Посідаючи три друкарські машини гонені двома електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі порученні єї роботи точно, скоро і по уміркованих цінах.
Адрес: NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALTA PHONE 4613

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕННЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР!
Поручаю ласкавій увазі панної публики свою знамениту торговлю мішаних товарів.
У мене можна дістати смачні і тані обіди.
Для приїзджих вигідний і спокійний нічліг!
Хто хоче купити або продати корисно землю або лото, служу доброю радою даю совістні інформациї Не забудьте при нагоді скористати!
W. FERBY
1134 K'NISTNO EDMONTON ALBERTA

ALBERTA REAL ESTATE CO. EDMONTON ALBERTA
Чи Ви чули про Едмонтон? думаємо, що чули та й про гроші, як люди заробляють на лотах. Се не жарт а правда от Вам оден випадок покажемо. Лота була куплена послідної осени за $ 6.000 а тепер продана за $ 15.000, то файний заробок правда? А що Ви робите, гроші Ви чекати лиш. Чи возьмете ся і Ви, щоби гроші робили гроші? А се дуже легко можна кождому зробити, як лиш купить лоту в Едмонтоні. Едмонтон буде одним, з найбільших міст в Канаді, се вже певне, бо зелізні колеї сами потрафять збудувати великий Едмонтон, а вугле, а тартаки а Пекінк Гавзи і другі фабрики, отож видите що будучність запевнена Едмонтонови. Ми маємо ще кілька лотів дуже таних бо лиш $ 150 за оден, всего $ 50 готівкою а решта по $ 25 що три місяці, 8 % процент на рік то скоріт вім підуть в гору. Сі лоти 33X147·5 від милі від міста і G. T. P. R. ярдів і шапів так звані Roselyn.
Отож хто хоче купити лото або хату де небудь в Едмонтоні або фарму то зверніть ся до нас а ми з охотов послужимо, так само ті що мають на продаж просимо подати опис і ціну з виплатом докладно. Пишіть і гроші посилайте на адресу.
ALBERTA REAL ESTATE CO. 536. KINISTINO AVE. EDMONTON ALTA

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton
Ми можемо Вам дати ліпше занятє чим іньше бюро в місті.

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ
На фарми і міські реальности
BOYLE PARLEE CO
АДВОКАТИ НОТАРІ
Gariepy Block
EDMONTON ALTA
Phone 1135

ШИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЄЇ З РУК ДО РУК ВІД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

Jackson Bros.
Досьвідчені годинникарі і ювілєри.
Мають на складі найліпші годинники, золоті перстені, хрести і хрестики.
Виробляють позволення на женитьбу!
303, Jasper Ave, Edmonton, Alta.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до Capital Wine & Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave, Phone 1250 Edmonton W.O.Viggar, manager

Роботи!
Як хочете доброї роботи і доброї плати, то звертайтесь до Capital Employment Office 894 Перша улиця Едмонтон.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНСЬКОГО
532 Kinistino Ave. EDMONTON
ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ, ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

SHORT, CROSS, BIGGAR & COWAN.
Вп. П. П. Шорт, К. С.; Гоп. С. В. Крос; О М. Біґгар; Гектор Кован адвокати, соліцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку Merchant Bank.
Виробляють грошеві позички.

Карло Каутский.

Від Ремесла до Капіталізму.

(Продовжене.)

По примір, спільна власність на землю устарілих Тевтонів, котра тревала у них так довго, як довго випасова управа була побіч польовання головним способом їх господарки, підупадала що раз більше і робить місце для приватної власности на землю, в міру того як дрібний рільник почав вибивати ся на перший плян. Заступлене випасової управи через годівлю худоби в стайнях було смертельним ударом для спільної власности на землю. В той спосіб під впливом економічного розвою і в наслідок поступу в рільництві, дрібний рільник став з комуніста фанатичним прихильником приватної власности.

Сказане ту про дрібне рільництво відносить ся так само добре до ремісництва. Ремісництво не вимагає сполучення праці великого числа робітників. Кождий ремісник працює або сам або разом з одним або двома челядниками, котрі належать до єго родини або до єго домівників. Так як в малім сільскім господарстві, так само в ремеслі, чи то поодинокий ремісник чи ціла ремісника родина провадить осібний заклад і так само як мале сільске господарство вимагає до свого повного розвою і продуктивности, приватної власности на средства продукциї, котрих уживає, і на продукти котрі витворює. В дрібній індустриї залежить продукт від індивідуальности робітника, єго вручности, вильности і витревалости. Неминно отже, що він уважає свій витвір своєї праці за свою приватну власність. В жаднім разі він не є здібним розвинути єго індивідуальности в продукциї, коли він не є індівідуально свобідний і не може свобідно розпоряджувати своїми средствами продукциї, то значить, колиби єї не були єго приватною власностию.

Сей стан узнають социялісти, котрі виразили се в своїй програмі словами: „приватна власність на средства продукциї є підставою дрібного промислу". Але социялісти твердять заразом, що економічний розвій буржуазної суспільности веде до неминучої загибели дрібного промислу. Застановім ся хвильку над сим розвоєм.

2. ТОВАРИ І КАПІТАЛ.

Вихідною точкою буржуазної суспільности було дрібне сільске хлопське господарство і ремесло.

Селяньска родина початково заспокоювала всі свої потреби. Она витворювала сама всі артикули поживи, котрих потребувала, всі знаряди, одіж, будувала собі власний дім і т. п. Она витворювала як раз тілько, кілько потребувала, але не більше. Однак постепенно, в міру поступу в рільництві, она дійшла до того, що почала витворювати більше річий, котрих не потребувала на свій безпосередний ужиток. Она отже опинилась в тім кориснім положеню, що могла вимінювати ту надвишку за иньші продукти, котрих сама не була в стані випродукувати або зівсім або в достаточній скількости, почала вимінювати за продукти, котрі їй справляли приємність, як приміром обруч, ліпші знаряди і прикраси. В той спосіб через примінене заміни ті продукти стали товарами, то є продуктами призначеними не до консумциї (з'ужиття) в тім самім господарстві, в котрім зістали витворені, але призначеними до заміни за продукти другого господарства. Пшениця випродукована селянином для свого власного ужитку не була товаром. Але пшениця, котру він почав продукувати на продаж, була вже товаром. Продавати значить замінювати певний товар за другий, якого кому треба, приміром за гроші, (котрі можна вимінити за великий товар.)

Як ми бачимо, то селянин став продуцентом товарів з поступом економічного розвою. Ремісник знов був від самого початку в своїм малім підприємстві продуцентом товарів. І він не продавав лиш надвишки своїх продуктів, але взагалі всі єго продукти з гори були призначені на продаж.

Але виміна товарів вимагала сповнення двох условин, іменно щоби кождий заклад витворював відрубний гатунок товарів при приміненю поділу праці, і щоби ті котрі провадили виміну, могли свобідно розпоряджувати своїми продуктами, значить, що би ті продукти були їх приватною власностию.

І так чим більше в ході економічного розвою поділ праці в ріжних галузах промислу поступав на перед, а приватна власність зростала на обємі і на значіню, тим більше продукция для власного ужитку уступала перед продукцією товарів на продаж.

Поділ праці остаточно допровадив до того, що куповане і продаване стало осібною галузею господарки, котрою займає ся осібна кляса людий, купці. Они побирали свої доходи купуючи товари таньше а продають їх дорожше. Се однак не значить, щоби они могли означувати ціну товарів після власної вподоби, позаяк ціна остаточно залежить від заміненої вартости (exchange value). Вартість (value) даного товару означає ся пересічною скількостию праці ужитою на випродукованє сего товару. А ціна товару рідко коли сходить ся докладно з єго вартостию.

(Дальше буде.

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади і Злучених Держав: На цілий рік 2 доляри. На пів року: 1 долярь. Для Европи: В Австриї: 10 корон. В Росиї: 5 рублів. В Німеччині: 10 марок. ПИШІТЬ НА АДРЕС: Nowa Hromada EDMONTON ALTA. KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА
NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРГАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ В АМЕРИЦІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА Центральний орган Федерациї українськои Социял-демократиї виходить що тиждня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї.
Редактор Роман Кремар.
Адрес: NOWA HROMADA EDMONTON ALTA KINISTINO AVE. 443 SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR Phone 4613

РІК I. Ч. 12. 12. МАЙ. 1911 EDMONTON MAY 12, 1911 VOL.I. No. 12.

II. ЗЇЗД ФЕДЕРАЦИЇ У. С. Д. В КАНАДІ.

Дня 2 мая розпочав в Едмонтоні свої наради II. Зїзд Федерациї У. С. Д. Помимо шаленої агітациї зі сторони шайки, котра боячись народного суду зі всіх сил старалась до того Зїзду не допустити і єго розбити, Зїзд випав дуже величаво. Крім пятьох, найсильнійших Відділів, котрі заявились за Зїздом, і вислали своїх репрезентантів або повновласнеників, були на Зїзді всі піоніри українського социялістичного руху в Канаді, були всі найчільніші робітники партийні, а ті з них, котрі задля непоборимих перешкод не могли прибути, як тов. Томашевский з Венкувер, тов. І. В. Семенюк з Шандро і тов. Н. Д. Ткачук з Кенмор, прислали привітні телеграми і письма, в яких заявили свою солїдарність з роботою Новогромадян. Навіть з тих Відділів, котрі збаламучені чорносотенними листами Стечишина, протестували против Зїзду, приїхало в послідній хвилі 18 товаришів, щоби взяти участь в нарадах. І ті товариші висказували свій щирий жаль, що дали ся хвилово збаламутити підлим інтригантам і з обуренєм впражували ся про нечесні штучки вінніпеґського вагальника. Не помогли сауїцкі тиради „золотоустої" гієни, Головацкого, котрий також приїхав на Зїзд, але тілько в тій цїли, щоби єго старати ся розбити, не помогли єго сьвіжі „докази" і крутійства! Коли зібрано і відчитано підлі листи Стечишина де сей очернював тов. Кремара, Семенюка, Томашевского, М. С. Фербея і иньших, коли наочні сьвідки стверджали, яких підлих средств уживали Крат і Стечишин, щоби розбити Федерацию і Социялістичну Партию Канади, тоді обуренє присутних було так велике, що „Зауспк", як назвав оден з делєгатів (т. Кохановский) Головацкого, мусів опустити Социялістичну Галю.

Одним словом II. Зїзд Федерациї був народним Судом над Чорною Сотнею і завдав їй смертельний удар. Поверх трийцять учасників Зїзду з ріжних сторін Канади присягли собі, що доти не спічнуть, доки не положать кінця чорносотенній роботі Стечишинів, Кратів і Головацких.

Минувший Зїзд був триюмфом чистої социялістичної думки над вінніпеґскою демаґогією і різуньским кратунізмом.

ЗВІТ З II ЗЇЗДУ Ф. У. С. Д. В ЕДМОНТОНІ
з дня 2—5 мая 1911.

Перший День.

По ствердженю, що Зїзд зістав скликаний на жадане 5 Відділів Ф. У. С. Д. отже більше як одної третої части, і що на Зїзд приїхала вимагана статутом скількість делєгатів, приступив Зїзд до уконституованя ся яко Зїзд Ф. У. С. Д. і вибрання президиї. Предсідателем Зїзду вибрано т. М. С. Фербея з Гіллкрест, секретарем т. С. Фодчука з Едмонтону.

З причини, що Крат і Стечишин вже того, що перше на ґвалт домагали ся суду, тепер, коли прийшло до того суду, поховали ся за пліт і не приїхали а вислали тілько свого „адвоката", нещасливого Головацкого, Зїзд при розслідженю справи ограничив ся тілько до переслухання наочних сьвідків, відчитаня десяток листів Стечишина і „закидів" Головацкого. Рівнож відчитано деякі уступи з Нової Громади і Робочого Народа.

З листів Стечишина, котрих находило ся в руках товаришів цілі лозени, стверджено: 1) що Стечишин очернював поза очи товаришів, перекручував поодинокі факти, і в підлий спосіб старав ся підкопати у товаришів довіре до Центрального Заряду Федерациї вибраного на минувшім Зїзді. 2). Що коли товаришам стало вже того всего за богато, і всі почали ся домагати Зїзду, щоби раз справу виненити, то він, щоби ухилити ся від одвічальности в десятках листів писаних до поодиноких товаришів взивав їх щоби протестували проти Зїзду а навіть друкував фалшиві протести, переробляючи їх, або протести від Відділів, котрі навіть не істнують. 3). Про товаришів, котрі ґрупують ся коло Нової Громади, писав Стечишин в приватних листах: а) що тов. Томашевский, (котрий перший почав орґанізувати українське робітництво в социялістичну партию) се паршива вівця і закидав єму поґрдливу вроду(?), б). Про товариша М. С. Фербея писав, що він тому виступає проти Крата, що посварив ся з Кратом за дівчину (!!!) в). про тов. Кремара писав, що се платний провокатор в ролі російского Азева. г), про Нову Громаду писав, що єї видають Кремар до спілки з т. Фодчуком і Сеньоком і то за якісь „темні фонди" і на спілку з лібералами Рудиком і Крайківским. (Лист до т. Сандуляка з 30 січня!!).

Наведені тут короткі витяги з листів Стечишина, се лиш дрібонька капічка єго „демократичної" роботи, коли би хотіти переписати всі єго брехні поміщені в десятках листів, то треба би сім шкір волових записати. Листи сі поміщено в архіві федерацийних, на вічну памятку для грядучих поколінь.

Головацкий назвав все то „помилками" і поступив з актом обжалованя проти всіх Ново-Громадян в загалі а проти т. Кремара специяльно.

Всякого рода доказів навів безліч, а також після него є передовсім звісні вінніпеґські революциї, сьвідоцтва Крата і Стечишина, „факти" які він сам призбирав в своїй інквізиторскій подорожи, ит. і ще оден найважнійший, замовлений спеціяльно аж зі Львова з редакциї Землі і Волі. Сей послідний, лист виказував, що Кремар у Львові не належав до социялістичної партиї, що він замішаний в якісь нечисті парцеляцийні справі, ну і що очевидно єго як небезпечного треба вистерігатись, так досадно „вписав" всі Кремарові злочини проти

І. В. Семенюк

До II. Зїзду Федерациї У. С. Д. в Едмонтоні.

ДОРОГІ ТОВАРИШІ!

Ви з'їхали ся на наради над добром Федерациї, над добром социялістичного руху. Ви коносите кошт, тратите час, на то, аби полагодити федерацийні справи, щоб порадитись над способом яким би можна скорше розширити ідею, якою Ви перейняли ся. Перед Вами велика задача. І я чую ся обовязаний доложити своєї праці до помочи в розвязаню тої задачі. Можність розвязаня задачі залежить від Вас.

У Вас велике сьвято Першого Мая. Ви, як перечуваю манїфестуєте. Я тут заїхав, як каже т. Крат між каюси. Я серцем лину до Вас. Я радби бути між Вами та побалакати, як кажу, над добром і розвитком нашої Федерациї.

Мені пригадує ся минувший з'їзд нашої Федерациї. Ми тиждень пересиділи, радили, розраджували, голосували, переголосовували і так довго були всі, доки М Стечишин з Терпенком і Губицким не ввели в житє своїх планів, а коли осягли свою ціль — драла до Вінніпеґу, не докінчивши з'їзду. Я тоді не був обзнакомлений з справами Федерациї тому і не голосував коли прийшло голосоване над відлученєм ся від Socialist Party of C. Тов. С. M.O'Brien, даючи свій репорт в Western Clarion, зазначив що J. W. Semeniuk не голосував ані за ані про. Щось в тиждень чи два по тім Мир. Стечишин писав в District Ledger (що виходить в Fernie B. C.) що!! we can prove by the minutes that J. W. Semeniuk voted for S. D." Кажуть, що як брешеш то уже так аби не пізнали що брешеш. Я, їдучи по льокалях в В. К. і Альб. видів величезні листи Мир. Стечишина, де він пише що тов. Р Кремар не вислав до „Р. Н." ухвал з'їзду, а навіть в „Р. Н." друкує ся то само раз враз. Ну глядіть тепер, як мір Стечишин доказати ухвалами з'їзду, коли пише, що Кремар не вислав тих ухвал. А коли пише, що може друкувати ухвали то аже що мав їх, а коли мав то чого пише, що Кремар не вислав? І чи так чи так то все таки бреше. І бачите якими аргументами у нас воює ся?

Минувшого з'їзду Стечишин і Крат, своїми солодкими промовами вмовили в делегатів (хоть не всіх а все таки в більшість) що ніби то S. P. of C. є партиєю национальною а S. D. інтернациональною. Роз'їхались. В дістрікті Fernie було вибори на посла до Victoria. В відділі Hosmer який є в District of Fernie підняли питане, чи робити нам для S. P. of C. кандидата чи ні і в дискусиї дійшло до того що тов. Н. Хомик сказав, що S. P. of C. є революционери і националісти а демократи ні. В відповідь на се я сказав що всї марксисти є революционери і інтернационалісти і що ані єдин демократ ані слово революционер не сьвідчить ні националізму ані інтернационалізму. На се Хомик сказав що я є приклонником S. P. of C. бо обороняв революционерів і зараз вимкнув донесь до „Р. Н." яку видко Стечишин встидав ся друкувати в „Р. Н." публично, а яку розписав майже по всіх льокалах, бо і до Госмер писав, що Семенюк в компанії з Томашевским коринять, перетягають демократів на революционерів. Бідний Стечишин, він видко не знає що всі демократи революционери. Але то, лич дивного, він в погоні за востоками(?) забуває за такі річи. Я ще в Госмер читав лист до тов. О Крайківского, юніор, що Семенюк корінник а Томашевский паршива вівця. Я писав єму,

Федерациї У. С. Д. в Канаді, що зібрані приняли его глумливим сьміхом. Але тепер і обуреню зібраних не було границь, бо всі побачили на які підлі штучки пускає ся Крат і Стечишин, бо хоч би в згаданім листі була сама свята правда, то який се доказ на закиди роблені тов. Кремарови за его політичну роботу в Канаді? А до того при*були сьвіжі докази, що Стечишин писав такі підлі очернюючі листи як по Канаді так і до Галичини! Але о сім поговоримо пізнійше, як прийдуть автентичні відомости з Егзекутиви У. С. Д. в Галичині.

На підставі предложених документів, переслухань наочних сьвідків і статтий в Робочого Народа і Нової Громади Зїзд всіма голосами делегатів і 18 дорадчими голосами порішив виключити П. Крата зі. Терненко раз на все з Федерациї У. С. Д. а справу зі Стечишином порішено відложити до обговореня при нагоді нарад над Робучим Народом і Новою Громадою. Рівночасно ухвалено резолюцию, що Зїзд Ф. У. С. Д. оправдує цілковито тов. Р. Кремара за его становиско і оборону прав Федерациї, уважає всі закиди зроблені тов. Кремарови за безпідставні і висказує єму від імени українського робітництва щиру подяку за его безінтересовну працю в партиї.

Другий і третий День Зїзду.
Справа відносин до S. P. of C.

По основній дискусиї, в котрій забирали голос майже всі участники зїзду, ухвалено одноголосно прилучити ся назад до Социялістичної Партиї Канади, і поручено Центральному Зарядови війти в тій цїли в переговори з Егзекутивним Комітетом S. P. of C. на слідуючих услівях.

1. Федерация У. С. Д. буде автономною частиною Socialist Party of Canada.

1. Чартер возьме Федерация від S. P. of C. о тои на цілу Федерацию і буде відтак на підставі сего чартеру видавати свої чартери в українській і англійській мові своїм Відділам.

3. Федерация буде платити для S. P. of C. 25% з вплаченого партийного, податку.

4. Зверхні віданки, яких буде уживати Федерация, будуть такі самі як у S. P. of C.

5. Стемплі мають бути вужиті передовсім ті, котрі до тепер надруковані, а слідуючий наклад має мати вигляд стемплів S. P. of C. з додатковою написею Ф. У. С. Д.

6. Поодинокі Відділи і члени Ф. У. С. Д. мають такі самі права як члени і Відділи S. P. of C.

7. Поробити старання, щоби Егзекутивний Комітет S. P. of C. признав місце в Комітеті відпоручникови Федерациї.

В справі заводових організаций.

1). Зі взгляду на колізию в якій находить ся велике число наших товаришів котрі задля своїх заводових занять змушені належати до Юнїй і попирати їх інтереси мимо того, що сї послідні не хочуть признати політичної борби пролетаріяту.

2). Зважнвши, що по декотрих юнїйних Відділах число наших партийних товаришів становить значну часть або й більшість членів сих Відділів

3). і маючи на увазі, що сї Юнії і їх члени, моглиби дати нашому рухови сильну моральну і матеріяльну підмогу, колиби узнали вагу політичної борби пролетарияту

II Зїзд Ф. У. С. Д. взиває всіх товаришів:

I. Щоби вели по Відділах Юнїйних усильну социялістичну пропаганду і приєднували в них нових членів для Социялістичної Партиї.

II. Щоби при всяких виборах ставили і попирали на юнїйних урядників виключно социялістичних кандидатів.

В справі проєкту аграрної програми.

1). II Зїзд Ф. У. С. Д. взиває редактора Робочого Народа Стечишина, щоби безпроволочно звернув проєкт аграрної програми, котрий єму свого часу вислав до оголошеня в Р. Н. секр. Ф. Р. Кремар в реджістрованім листі.

2). II Зїзд Ф. У. С. Д. поручає новому Центральному Зарядови щоби надрукував сей проєкт в Новій Громаді і по переведеню дискусиї над ним і по пороблению евентуальних змін і доповнень предложив їх найблизшому Зїздови до приняття.

СТАТУТ ТОВ. УКРАЇНЬСКА ЗАГРАНИЧНА ЛІҐА.
(Доповнено і доконечно II. Зїздом Ф. У. С. Д.)

1. Цїлию тов. У. З. Л. є спомагане визвольного руху українського народу в Росиї і Австриї і попиране его розвою на чужині.

2. Осідком товариства є місто Едмонтон в Альберті, Канада.

3. Звичайним членом товариства може бути член Федерациї У. С. Д. котрий заплатить 50ц. вписового і обовяже ся платити на цїли товариства 1. долар річної вкладки.

4. Спомагаючим членом товариства може бути кождий Українець, без ріжниці релігійних переконань і політичних поглядів, котрому лежить на серци справа визвольної борби українського народу, і котрий заплативши 50ц. вписового, буде платити 1. доляра річної вкладки.

5. Для переведеня в жите своїх цілий буде товариство збирати фонди, ними заряджувати і в міру потреби уживати на цїли виражені в першім уступі сего статута.

6. Справи товариства провадить Зїзд его звичайних членів, що буде відбувати ся раз на рік о скілько се можливо рівночасно зі Зїздом Ф. У. С. Д. і Рада сімох, вибрана на Зїзді з поміж звичайних членів товариства.

7. Права рішаючого голосу мають на Зїзді тілько звичайні члени Товариства.

8. Спомагаючі члени мають на Зїзді дорадчий голос.

9. Товариство може іменувати на своїм зїзді особи заслужені коло справи визвольного руху українського народу почетними членами товариства, котрі будуть увільнені від плачення вкладки.

10. В місцевостях в котрих находить ся 10 звичайних членів товариства, будуть сї могли заснувати (в порозумінню ся з Радою сімох) Відділи товариства.

11. Відзнакою товариства є пятикінечата чорна звізда на червонім поли перетята золотою блискавкою.

12. Рада сімох складає ся з секретаря для справ заграничних, секретаря для Канади, секретаря фінансового і чотирох видїлових.

13. Засїдане Ради сімох скликає і ним проводить секретар для справ заграничних.

(Дальше буде.)

ДО ВІДОМОСТИ ВСІХ ТОВАРИШІВ І ВІДДІЛІВ!

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д. в Канаді подає до загальної відомости, що II. Зїзд Ф. У. С.Д. котрий відбув ся в Едмонтоні в днях 2—5 мая порішив прилучити ся до Социялістичної Партиї Канади (S. P. of C.) „Нову Громаду" признано центральним органом Федерациї У. С. Д. і она дальше буде видавати ся під контролею Центрального Заряду.

За Центральний Заряд Ф. У. С. Д в Канаді М. С. Фербей Йосиф Сенюк.

Заявляю, що я ніколи не мав нічого спільного з д. Терненком за дівчину, як се пише Мир. Стечишин в приватних листах, до т. Войчука, де каже бидьто би я посварив ся, з д. Терненком за дівчину, і тому, не хочу признавати рациї Вільчиньковцям. З Кратом я не мав ніколи нічо спільного, і питаю отсею дорогою Стечишина на якій підставі і на якій цїли ширить він подібного рода пльотки, яких мусілаб ся встидати стара баба перекупка, а не то редактор Робочого Народа?

М. С. Фербей.

Купуйте Конституциї Федерациї!

Обовязком кождого товариша обзнакомитись з конституциями организациї до котрої належить!

Конституциї продають ся по 25ц. за примірник. Гроші на конституциї належить посилати на руки фінансового секретаря т. Йосифа Сенюка 443. Kinistino ave.
Edmonton Alta.

що то не гарно поза плечі когось оскаржувати а найкраще липш до тої особи, а він написав що такого не робить. Тепер як я їхав по льокалях бачив лист в тов. Пірока в Lethbridge де Стечишин пише... І. В. Семенюк, Кремар, і С. Фодчук, три кирпиники почали видавати „Н. Г." в Едмонтоні". Казав мені тов. Пірок, що є до котрогось тов. лист в Lethbridge де Стечишин називає Кремара Азевом. Далі коли М. С. Фербей з Hillcrest не згодив ся з їх резолюцию то Стечишин написав лист до тов. І. Войчука в Госмер, що не дивіть ся на Фербея, бо він того їде против Терненка, що десь Терненко і Фербей ходили до одної дївки і через ню посварили ся. Бачите вже в такий спосіб воює ся против не малих собі осіб. І всюда пише що Семенюк, Томашевский і Р. Кремар кирпинять на заході, чернять, плюгавлять всіх. Я радив їм запитати до всіх льокалів чи мав хто подібний лист від згаданих трох як від Стечишина. В Госмер де я перебув 5 місяців, працював щиро, де через 5 місяців мали нагоду пізнати мене, а коли я приїхав в минувшім марті то навіть не хотіли говорити зі мною, бо, говорили поза плечі. приїхав хрунь, лїберал, а скликавши мітинґ не говорили ані слова і ще як я виходив з галї то І, Войчук, той що пише в „Р. Н." що за правду готов і на шибеницю, сказав: „Іди до чорта," а за що бігме не знаю, бо не говорив ані слова. То в очи нема відваги йти на шибеницю а поза очи й на десять готов. Славно, не бракує нашій Федерациї героів!

Далі. Перед роком він Вільчиньский писав, що социялісти купили машину до „Р. Н." за гроші з тов. ім. М. Січиньского. Стечишин відгрібав ся. Правда, тоді Вільчиньскому було треба поплявити социялістів а тепер Стечишиному треба поплявити Кремара, і як він каже, компанию, і незважаючи які то принесе наслідки для Федерациї, він не перебирає в средствах а в партийній газеті пише що секретар Федерациї спроневірив гроші тов. ім. М. Січиньского. Ну і щож тепер скаже Вільчиньский? Бере „Р. Н." в руки і має чорне та білім. Але то нич, то помилка, як каже тов. В. Головацкий.

Ось так представляєть ся теперішна робота. Ось вам робота тих найвизначнійших членів Федерациї. І я питаю Вас: чи сего роля тактика, робота, приносить Федерациї повагу? Чи нас будуть уважати як поважну політичну партию? Ні, ні!

У нас не була робота партийна, робота социялістична, а вибрики одиниць, яким хочесь королювати, а хто їм на дорозі то вара тобі! Подібні герої не вкладали свою енергію в то аби як найкраще виплюфувати своїх членів в нашій науці а їм ходило аби з'єднати собі партизанів, свіне оруже.

Тепер товариші, коли ви з'їхали ся, тратите гроші і час, то хай вашою роботою буде виплюфуване кілька важних питань, що до демократичної програми, аби не таке як минувшого з'їзду делегат виніс поняте про революционерів з S. P. of C, а демократів. Хай вашою метою буде здїйсьнене ідей великого Карла Маркса, а не примхи власної амбіциї. Хай наша Федерация буде федерацією борців за красшу долю а не бюром леґітимацийним, де всякому маси вилеґітимувати ся з якого ти села, повіту, де ходив до школи, як жиєш, кілько кому гроший винен, Федерацию в боротьбі на полю економічно політичнім, а не Федерацию варнятів!

Не мож товариші списати всего на папері. Я не могучи бути між Вами хотів бодай на біліш поділитись словами з Вами, передати Вам свою думку. Не могучи іти разом з Вами в рядах під червоним прапором на першого Мая, я бодай на таблиці нарисую своїм малим червоний прапор.

Радьте товариші, добре радьте. Бажаю Вам найкрасших успіхів, вістаю

Ваш за революцию до гробової дошки.

Правда що ми не Діти.

Помилуй нас, Терненко помилуй нас великого, от повітря і недуги, со ти молитву яко Терненкови грішнії раби твоі приносим, помилуй нас, помили, Терненку, яко благ раби твоя, в житю грішнім прости, бо нікто в таких грiхах не бродить, тілько ти оден найбільший грішник зі всїх то дайже вже раз спокій.

Ми не діти слухати одного Терненка і признаємо рацию вам товаришу, що ми всї товариші лиш хочемо спокою і дальшого организованя але не так як ви робите заглядати Нові Громаді в зуби, если хочете комусь заглядати в зуби то мусите знати кому, ідїть на торговицю і загляньте коневи в зуби, то завидете чи той кінь не стрипнене голсвою коли его з рук випустите.

І ви товаришу хочете щоби був спокій а ви самі найбільше даєте межи нас не вчених розмаїті колотні, самі ви найбільше виробляєте якісь що раз фіксон факсон, Ви самі того не можете зробити чи треба чи ні. Нової Громади то так буде як ми схочем ми вже знаєм як маєм поступати в тактиці социялізму, не треба нам таких помічників, що кладають роздори межи нас, невчених, а ви товаришу шкода що кажети, що по нїнчали якісь школи а жите між народом не потрафите провадити. Не думайте що може ми до вас самого звертаємо ся ми даємо позор на всіх товаришів, а видим що як оден так другий зріє у своі мамуні на якихсь пльотках, ногож ми маємо слухати коли ви в чені; ато виробляєто що ті малі хлопці по улицях бігають і що кождому ви сите хусточка з заду.

А виж здаеть ся вже хустинок з заду не носите, то повинни сьте вже якось інакше жити, а не заглядати в зуби новій часописи, бо то не є дівчина, як підете товаришу на заручини до дівчини то мусите дивити ся в зуби, чи не щербата, ви не повинні людей добрих перехрещувати на ново, бо ви не є тим хлопцем шом перше згадав, виж самі на всьо горлаєте і нам всїм голову морочите, а ви Терненку мислете що ми щось з того робим, щось те вже до тих час понаробляли лиха самі на себе щей на других тов. щосьте їх поперехрещували шубравцями та ідіотами.

Тепер можете собі і любо вривати але нашого доброго товариша не нарушайте, він вам нічого не винен, що вже маєте з Едмонтоньскими товаришами то собі три майте до якогось часу заків ми з вами порядку не зробимо.

Але не давайте прізвищів на нашого товариша Тома Томашевского пишесь шубравцем чи ідїйотою, бо не масте защо, хиба за тое що він бідака мерз голодом і нікотою находив ся по Альберті і по B. K. і орґанізував товариства, то єму за тое така подяка топер від вас?

Хто перший дав знак щоби орґанізувати партию социялістичну то ми не знаємо на певно від кого то вийшло тут в Канаді, але ми можемо сказати просто вам до очий, що тов. Том Томашевский, завів тут перший Социялістичну орґанізацию бо більше ми нікого тут не виділи їно тов. Томашевского.

Тож майте розум і не прозивайте нам Томашевского і не іменуйте его ідїйотою ані шубравцем, бо так товариші не повинни робити як ви робите, бо тов. Томашевский на то не заслужив, він в нас заслужив троха інакше імя, ми можемо его назвати не то орґанізатором, але і батьком социялістичного розвитку.

А ми вас Павле Терненку не наймали, ані ланцухом на своїм подвірю не припинали, щоби ви все гавкали хто по вам на очи навинеть ся, треба вам троха лїпше горла стиснути щобысьте були спокійнійші, бо Робочий Народ ґазета не є сама ваша, є нас більше товаришів до неї ане ви самі, і кождий би хотів якусь хоть маленьку допись дати, але через вас тов. не може, бо вже кождий знає що цілий Робочий Народ буде заступлений вашими доносами.

Тож просимо вас тов. будьте троха спокійнійші і не кричіть на Нову Громаду, если вона буде для нас ледащою то ми вже знаєм що маєм зною зробити, а ви нежалуйте нас і наших двох талярів що ми на ню даємо ту предплату, і неприводіт себе добільшої гризоти, бо гризота пошкодить вам на очи. А ми однаково будем такі вам наліськь Нову Громаду предплачувати і читати бо ми затим нежалуємо, що треба дати якусь часопись, і ми хочимо щоби в Канаді як найбільше було соціялістичних ґазет.

І ви товаришу також видавайте і свою ґазету то нас щей на вашу стане, передплату дати.

Никита Вуй.
Hillcrest Alta.

ДУМКИ СОЦИЯЛІСТА.

Робітнику! Ідїж на хвильку до великої фабрики чи промислового закладу, але так раз виїмково не на роботу, але щоби лиш єї оглянути і здоровим розумом подумати над єї уряджєнєм.

Побачиш там величезні будинки з сотками з кімнат і закамарків, височезні комини, парові кітли іздовно ріжної машинери, почавши від дрібної і простої, а скінчивши на велитаньскій і так штучно уряджений, що станеш сумнївати ся чи єї зробили люди, чи якісь чарівні сили?

Думаючи над сим прийдеш на певно до переконаня, що то все зробили люди. робітники, котрих знов як схочеш можеш поділити на два роди; на тих, що думали і випрацювали плани тих будинків і машинерії і на тих що ідучи за вказівками перших, ті плани своїми руками виконали. Одні копали і місили глину, випалювали цеглу, другі приготовили вапну і цементову заправу, треті поклали мури. Так повстали будинки. Рудники добули з землі желїзну руду, ґутники витопили з неї запомочаю угля добутого з під землї майнерами сталь і зелїзо, ковалі слюсарі і механіки побудували з него всю машинерию. Чи не так?

За свою роботу дїстали робітники плату, одні більшу, другі меньшу, плату, яка служила до відлержаня їх житя, щоби могли дальше робити. А ціла фабрика зі всею машинериєю перейшла на власність капіталіста чи капіталістичної компанії і богато робітників що й тішилось, що в тій фабриці будуть могли еще заробити їх діти і внуки.

І ти робітнику думаєш, що ту стало ся все справедливо, по закону. Тобіж преці за роботу заплачено! Ти взяв свою платню і так як той біблійний Ісав за миску сочевиці позбув ся всїх прав до того, щось зробив своїми руками. Ти і гадки не маєш, що ті величаньскі будинки з машинериєю, котру ти збудував, сё дальше кільце в сталевім ланцуху, що скуває долю робучого люду.

А преці подиви ся лиш Земля зі всїм, що в ній і на ній належать до всїх людий. А всяке людске богацтво іде з землї, Ти се богацтво добував не для себе а для капіталїста, котрий тобі за се платив. А чи ти подумав коли, чим він тобі платив, і звідки він взяв те богацтво, щоби міг тобі платити?

Робітнику, тут тобі хиба вже ясно стане, що капіталїсти могли нагромадити такі величаньскі мастки, тілько в той спосіб, що від віків не платили тобі того, що ти заробив, що обкрадали людску працю, котра єдина витворює богацтво світа. Ти робітнику сам ніколи не знаєш кілько ти зробив і заробив. Твою працю таксує капіталіст і при тій таксациї тебе обкрадає.

Чомуж ти робітнику відносиш ся ворожо до социялістичної партиї, котра власне боре ся о те, щоби кождий дїстав вартір своєї працї і робив на себе а не на другого? Чому не пристаєш до нашого братнього гурту і не помагаєш зломити оков, котрі тебе давлят? Чи хочеш, щоби они еще так само давили твоїх дїтий, внуків і правнуків?

Преса еміґрантів в Злучених Державах і Америці.

Від коли почала ся еміґрация в Америку та Канаду, почала проявлятись також потреба своєї рідної преси, часописей, з якої народ учив би ся пізнавати свою нову вітчину, єї звичаї та обичаї, політику і т. и. Згодом число часописий зростало, так, що їх нинї поважне число і вони особливо у нїньших народів (розуміє ся не у нас бо ми так скоро до сего не дійдем) починають бути й важним чинником політичним в державі вуйка Сема. Америка бачить, що не може часописий „форайнерів" легковажити. Цікава є статистика часописий для еміґрантів, які видають ся на чужих язиках. Усїх таких часописий виходить 715, до чого не є вчислені німецкі часописи в числі 250. Часописи виходять в 35 стейтах (державах), Мексику і Канаді,

Подаємо тут опис, кілько часописий має кожда народність.

І так:

Німці	250
Італїйці	95
Поляки	55
Шведи	54
Чехи	35
Данці і Норвежці	35
Жиди	27
Голландці	16
Фінці	15
Французи	15
Угри	13
Словаки	12
Сирийці	12
Греки	10
Литовці	10
Словінці	9
Хорвати	8
Москалі	7
Серби	7
Вірменці	5
Хінці (Китайці)	5
Австр. Німці	4
РУСИНИ	4
Болгари	2
Японці	2
Португальці	2
Румуни	2
Швайцари	1

Таку статистику подає Американьский Союз Заграничної преси (American Association of foreign Newspapers). Всїх отже часописий видаваних на заграничних язиках виходить 715.

З сего є дневників 63, виходячих 3 рази в тиждень 6, два рази в тиждень 34, тижневників 324, двотижневників 10 місячників 24.

Статистика ся не зовсїм точна, так як де які видавництва не знають може й про існоване Ам. Союза Загр. Прес. (Інтересованим подаєм адресу: American Press Association, 813 World Bldg. 61 Park Row, New York City. Сюди належить висилати часопись так як се висилаєм другим часописям gratis — для власного інтересу).

Замітне тут, що наших часописий подано в статистиці всего 4, хоч кождому звісно, що до тепер виходять в Злучених Державах на рускім язиці 7 часописий а се: Шершень, Свобода, Союз, Гайдамаки, Душпастир, Rusin, ну, і нова Заокеаньска Русь а в Канаді 8: Канад. Фармер, Новий Край, Нова Громада, Український Голос, Хата, Робучий Народ, Ранок, і сьвідок Правди — отже разом 15 часописий, число, яке поставило б нас в ряді між Французами та Фінцями, в кождім разі культурнійшими народами.

Згадані висше часописи мають запрещену циркулярію, значить число читачів, 6,500,000 а представляють капітал $ 27,000,000.

Усїх еміґрантів має бути в Америці після послїдного обчисленя 14,500,000 та се видаєсь не зовсім правдиве.

(Шершень)

ЦІНИ ФАРМАРСЬКИХ ПРОДУКТІВ в ЕДМОНТОНІ
Дня 12. Мая:

НАША:		
Сіно домасте тон	$ 9—15	
Сіно солодке	$ 12—13	
Тимотка	$ —25	
ЯРИНА:		
Картофля бушель	—60	ц
Бураки фунт	5	ц
Цебуля	6	ц
Капуста	5	ц
ЗБІЖЕ:		
ПШЕНИЦЯ Нр. 1.	77	ц
ПШЕНИЦЯ Нр. 2.	74	
ПШЕНИЦЯ Нр. 3.	71	ц
ОВЕС	32	ц
ЯЧМІНЬ	42	ц
ЖИВИЙ ТОВАР:		
СВИНІ 150—200 фунтів	6	ц
СВИНІ старші	4 — 5½	ц
ВОЛИ ситі над 1200ф	5-5½	ц
ВОЛИ 1000—1200 ф.	4—5	ц
ТЕЛИЦІ ситі над 1050	4-5	
ТЕЛИЦІ 900—1050 ф.	3½-4	
КОРОВИ ситі 1100 ф.	4- 5	
КОРОВИ нів ситі	2-3½	
ТЕЛЯТА 125-200ф.	4½- 5	ц
ТЕЛЯТА 200-300 ф.	3½ 4	
НАБІЛ, ДРІБ, МЯСО		
МАСЛО домашне фунт	20	ц
МАСЛО молочарняне	25	ц
ЯЙЦЯ сьвіжі довен	25	ц
ЯЙЦЯ скринкові	16	ц
КУРИ справлені,	—13	ц
ІНДИКИ	22	ц
ГУСИ	20	ц
ВОЛОВИНА перід	7 —8½	ц
ВОЛОВИНА зад	9 — 11	ц
ТЕЛЯТИНА	11	ц
ВЕПРОВИНА	11½	ц
БАРАНИНА	14	ц

Добуване вугля а число нещасних случаїв.

Минувшого року добули в Пенсильванії 231,986,070 тон вугля, при чім згинуло 1,125 майнерів. Мягкого вугля добули 146,990,770 тон, при чім занятих було 180,711 людий; з сего згинуло 7528. Твердого вугля добули 73,269,294 тон. Занятих було 167,227 людий а згинуло 598.

ВІД РЕДАКЦИЇ.

Нинїшне число „Нової Громади" спізнене з причини Зїзду Федерациї У. С. Д. Передплатники не понесуть на тім жадної шкоди, бо кождий дїстане тілько чисел, кілько заплатив, то є однорічні передплатники по 52 чисел, піврічні по 26.

Продовження статтий розпочатих а не докінчених в попереднім числі, наступить з браку місця аж в слідуючім числі.

З причини лихого стану здоровля тов. Р. Кремара, обіймає редакцию „Нової Громади" від слідуючого числа тов. С. Фодчук, член Центрального Заряду.

Соціялістичний Провідник.
Домініяльний Екзекутивний Комітет Соціялістичної Партиї Канади.
Адрес секретаря: D. G. McKenzie, Box 1688, Vancouver, B. C.

Центральний Заряд Федерації У. С. Д.
Головний секретар Федерації т. М. С. Фербей, Hillcrest Alta. Фінансовий секретар т. Йосиф Сенюк 443 Kinistino ave, Edmonton Alta. Касєр т. Іван Гумен, Edmonton. Відізові члени Центрального Заряду: т. В. Скорейко Box. 79, Coleman Alta, т. Н. Д. Ткачук Canmore Alta. т. Г. Топольницкий Edmonton, т. С. Фодчук Edmonton.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Дудар, Box 902, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Венкувер. Адрес фін. секр. Г. Богонос Box 482 Vancouver, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Гілкрест. Адрес секр. фін. М. С. Фербей, **Hillcrest Alta.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін. М Фербей **Box 860, Nanaimo, B. C.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Лілл Адрес секр. фін. Н. Пантелюк, Box 44, Lille, Alta.

Відділ. Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Тересько **Lanuke, Alta.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Летбрідж Адрес секр. Виростек **Box 552. Lethdridge Alta.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес **Box 79. Coleman Alta.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Кардіф Адрес секр. фін. С. Гриців **Cadiff, Alta.**

Від. Ф. У. С. Д. в Кенмор Адр. **Box 274. Canmore. Alta** Н. Д. Ткачук. Секр.

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ
орган української социял-демократиї В Галичині
Виходить що тижня.
Передплата 2 дол. на рік
Адреса: Земля і Воля ул. [illegible] ч. 3 Lemberg, Austria

WESTERN CLARION
Виходить що тижня.
Предплата $ 1 річно.
Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton
Ми можемо Вам дати ліпше занятє чим інше бюро в місті.

ПОЖИЧКА ГРОШІЙ
На фарми і міські реальности
BOYLE PARLEE CO
АДВОКАТИ НОТАРІ
Gariepy Block EDMONTON ALTA
Phone 1135

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ"
Приймає всякі роботи з обсягу друкарства в українській, польській, англійскій і німецкій мові. Посідаючи три друкарскі машини тонені двома електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі порученї єї роботи точно, скоро і по уміркованих цінах.
Адрес: **NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALTA PHONE 4613**

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕННЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР!
Поручаю ласкавій увазі памої публики свою знаменнту торговлю мішаних товарів.
У мене можна дістати смачні і тані обіди.
Для приїздших вигідний і спокійний нічліг!
Хто хоче купити або продати корпетно землю або лоти, служу доброю радою даю совістні інформациї Не забудьте при нагоді скористати!
W. FERBY
1134 KINISTNO EDMONTON ALBERTA

ALBERTA REAL ESTATE CO EDMONTON ALBERTA
Чи Ви чули про Едмонтом? думаємо, що чули таї про гроші, як люди заробляють на лотах. Се не жарт а правда от Вам оден випаток покажемо. Лота була куплена послідної осени за $ 6.000 а тепер продана за $ 15.000, то файний заробок правда? А що Ви робите, голві Ви чекати лиш. Чи возьмети ся і Ви, щоби гроші робили гроші? А се дуже легко можна кождому зробити, як хто купить лоту в Едмонтоні. Едмонтон буде одним з найбільших міст в Канаді, се вже певне, бо зелізні колеї сами потрафить збудувати великий Едмонтон, а вугліє, а тартаки в Пекінг Гавзи і други фабрики, отож видите що будучність запевнена Едмонтонови. Ми маємо ще кілька лотів дуже таних бо лиш $ 150 за оден. всего $ 50 готівкою а решта по $ 25 що три місяці, 8 % процент на рік то скоріт нім підуть в гору. Сі лоти 33X147·5 нів милі від міста і G. T. P. R. ярдів і нових так. звані Rosslyn.
Отож хто хоче купити лоти або хату де небудь в Едмонтоні або фарму то вверніте ся до нас а ми з охотою послужимо, так само ті що мають на продаж просимо подати опис і ціну з виплатою докладно. Пишіть і гроші посилайте на адресу,
ALBERTA REAL ESTATE CO. 536. KINISTINO AVE. EDMONTON ALTA

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНСЬКОГО
532 Kinistino Ave. EDMONTON
ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ. ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

SHORT, CROSS, BIGGAR & COWAN.
Вп. Н. Н. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О. М. Біггар; Гектор Кован адвокати, солїцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку **Merchant Bank.**
Виробляють грошеві пожички.

Пошукую своїх краянів Василя Маринюка і Стефана Сулиму, мають перебивати в Стейтах, хто би знав про них або они самі най зволять написати на Адресу,
Alex Dudar 1251 Syndicate ave Edmonton, Alta.

ШИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЄЇ З РУК ДО РУК ВІД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ! ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

Jackson Bros.
Досьвідчені годинникарі і ювілєри.
Мають на складі найліпші годиники, золоті перстені, хрести і хрестики.
Виробляють позолочения на женитьбу!
303, Jasper Ave. Edmonton, Alta.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до **Capital Wine & Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave, Phone 1250 Edmonton W. O. Viggar. manager**

Роботи!
Як хочете доброї роботи і доброї плати, то звертайтесь до **Capital Employment Office 894** Перша улиця. Едмонтон.

Карло Кавцкий.

Від Ремесла до Капіталізму.

(Продовжене.)

Ціна товару залежить не тільки від условин єго продукциї (від того залежить вартість) але також від відносин на ринку, в першій мірі від подажи і попиту, тоє від того в якій скількости находить ся товар на ринку для продажи і який на него попит. Але ціна підлягає певним законам, Она зміняє ся в ріжних часах і в ріжних місцях. Коли отже купець хоче дістати надвижку межи ціною купна а ціною продажи, то він мусить купувати товари тоді і там, коли і де они тані, а продавати там і тоді, коли вони дорогі.

Коли селянин або ремісник купував товари, то він робив се для того, що потребував їх для себе чи для своєї родини яко средства продукциї, або утримання. А купець противно, купував товари не для свого ужитку, але, щоби використати їх в той спосіб, щоби єму приносили зиск. Товари чи грошеві суми ужиті в тій цїли є капіталом. Бо не завсїгди можна сказати, що якийсь товар або грошева сума є капіталом. Тютюн, який купує купець, щоби єго з зиском продавати, є капіталом. Але тютюн, який він купує для себе до курення, не є капіталом.

Початковою формою капіталу, був капітал купецкий. Приблизно тих самих початків сягає капітал лихваря, котрого дохід повстає з процентів побираних капіталістами за пожичені товари або гроші.

Капітал зістав витворений на певнім ступени продукциї товарів, маючи свою опору на приватній власности, котра, як знаємо є підставою цілої продукциї товарів. Але під впливом капіталу приняла приватна власність новий вид, вид додатковий. Побіч дрібно-буржуазного виду, котрий відповідав условинам дрібних підприємств, розвинув ся також єї капіталістичний вид. Оборонці теперішної приватної власности мають на увазі тілько єї дрібно-буржуазний вид, а прецї треба бути слїпим, щоби не догледіти пиняшнього капіталістичного виду приватної власности.

На тім степени економічного розвою, о котрім тепер мова, то є тоді, коли капітал був тілько купецким або лихварским капіталом, капітал представляє ся лиш в кількох видах, але і над ни ни варта застановити ся.

Дохід селянина або дрібного ремісника залежав відчаз наповаяи дрібних підприємст передовсім від єго індивідуальности, від пильности і зручности єго самого і членів єго родини. З другої сторони високість зиску купця завсїла від скількости гроший, які він мав на закупно товарів і від скількости товарів, котрі він мав на продаж. Коли хтось продасть тютюну з. І. 10.000, то він заробить 100 разів більше, як той, котрий продасть тютюну за І. 100, коли приняти однакові условини. Так само має ся річ з лихварем. Бачимо отже, що дохід капіталіста, як капіталіста, завсить головно від скількости капіталу, який він посідає.

Робоча сила і індивідуальна здібність є ограничені, так само як є ограничена скількість продуктів, яку робітник в даних обставинах є в стані випродукувати. Она не може переступити певної пересїчної висоти. Противно, гроші, можна скупляти до всякої висоти, чим більше хто має гроший, тим більше они зростають, коли їх уживає ся як капітал. І ту лежить можливість набувати безмірні богацтва.

Але приватна власність спричинює еще одну можливість. Приватна власність на средства продукциї дає кождому законну можність не лиш єї набути але також і стратити, тоє стратити жерело своєї екзистенциї і опинитись в крайнім убожестві. Лихварський капітал вимагає для свого істнування з гори, щоби істнувало запотребоване на него. Той хто має все чого єму треба, не потребує пожичати. А власне лихварський капітал стає средством заспокоєня сих запотребовань і використовує безпомічне положене потребуючих.

Набуване маєтку через неробів, безмірні богацтва одних а крайне убожество других, се ті види які дають ся замічати в капіталістичній фізіогномії приватної власности. Але сї види не дають ся вирaзно замітити, як довго купецкий і лихварський капітал повістають на першім ступени свого розвою. Сї найгірший вид — убожество — дає ся ледви замітити, а брак власности є виняткoм а не загальним станом у великого числа населеня.

Але побіч купця і лихваря є ту ще і иньші визискувачі, як примїром феодальні пани в середних віках, про котрих не можна на сім місци богато говорити, щоби не відійти за далеко від нашого предмету. Все, ті визискувачі, включаючи вже купця і лихваря, єднакові від істнованя і успішного розвою дрібних підприємств по містах і селах. Приповідка, що коли хлоп має гроші, то всі мають гроші, оказує ся еще правдивою. Торговля не нищила дрібних підприємств але часто їх розширяла. Лихвар, хоть обдирає довжника, не має інтересу зруйнувати єго до чиста. Убожество, як утрата власности средств продукциї, не виступає еще як правильна соціяльна прояви, але як частийне неповодження, спричинене виняткoвими нещастями, або виняткoвою нездібностю.

В таких случаях уважано убожество за допуст божий, або яко кару за лінивство, недбальство і т. и. Такий погляд панує в дрібно-буржуазних кругах еще й до нині, мимо того, що убожество (не посідаючих) приняло нині зівсім иньший характер, як мало давнійше.

(Дальше буде.)

ПЕРЕДПЛАТА
виносить для Канади і Злучених Держав:
На цілий рік 2 доляри.
На пів року: 1 доляр.
Для Европи:
В Австриї: 10 корон.
В Росії: 5 рублів.
В Німеччині: 10 марок.
ПИШІТЬ НА АДРЕС:
Nowa Hromada
EDMONTON ALTA. KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА

NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРҐАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ В АМЕРИЦІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА
Центральний орґан Федерациї української Социял-демократиї виходить що тижня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї.
Редактор Роман Кремар.
Адрес: **NOWA HROMADA**
EDMONTON ALTA KINISTINO AVE. 443
SUBSCRIPTION'S 2 PER YEAR
Phone 4613

РІК І. Ч. 13. 19. МАЯ, 1911 EDMONTON MAY 19, 1911 VOL. I. No. 13.

ПОЛІТИЧНІ ШВІНДЛЕРИ.

Вінніпеґська „социял-демократия" має 15 чартерованих льокалів, вінніпеґська демократия стоїть з [illegible] в Онтерійскою Федерациєю (?) і в скоренькій будучности буде могла [illegible] в одну орґанізацию, бо, як каже Стечишин: „принципіяльних ріжниць між нами майже нема".

Оcce найновійший політичний швіндель Стечишина, о нїм дає нам знати послїдне (14) число Робучого Народа, швіндель який можна порівнати з швінделем, якого вконив ся рівнож минувшого року, перед Зїздом Ф. У. С. Д., щоби розбивати Соціялістичної Партиї Канади.

І за одним замахом в масонський спосіб [illegible] хвіст три сороки а передовсім ого [illegible] перед сьвітом, який то він великий чоловік. До днесь ся до року, ні де 9 місяців, „зорганізував" для вінніпеґської социял-демократиї аж 15 льокалів. Читають таке люди по Канаді, читають по Америцї, ба читають і в Галичині, ну і [illegible] думають собі, ади, що се за страшна „вінніпеґська" демократия і як вона росте! Нема року а вже 15 льокалів! Є в ким числити ся.

Не прийшла ся вістка в Робучим Народом до [illegible], то товариші давай собі ломити голови, де тих 15 [illegible] вінніпеґської тромтадрациї. Перечитують Western Clarion, переглядають Cottons Weekly, перечитують Робучий Народ від з'їзду, [illegible] чутки [illegible], щоби з'орґанізувалp хоч [illegible], аж ту маєш нараз аж патнайцять! [illegible] як з кометою Галлея. Але як [illegible] социялістови в чуда вірити? якось не випадає.

[illegible] найшов ся оден хитрий товариш, витягнув [illegible] руку, таї каже, ану рахуймо від [illegible] . . . Відділи Ф. У. С. Д в Венкувер, [illegible], Госмер, Колмен, Гілкрест, Блеймор, Ліла, Летбрідж, Калгари, Кенмор, Едмонтон,.... ага, вже ми дома! Туда стежка в горох. Ось де сила вінніпеґскої „социял" демократиї! Жаден анґлійский Відділ за Рігами і Стечишинами не пішов і певно не піде, так сї „хитреци" давай устроювати швіндель, заганяти менче свідомих українських товаришів до свого саку. Нехай розлетить ся Федерация У. С. Д. аби лиш Стечишин міг похвалити ся перед сьвітом, що в них 15 чартерованих льокалів! Які се льокалї, де вони, про се він в дипльоматичний спосіб мовчить.

Стечишин як кождий політичний банкрот ратує ся як може. Досить переглянути числа „Землї і Волї" де Стечишин писав про упадок Социялістичної Партиї Канади, про єї зацофаність і безідейність, а про великі успіхи вінніпеґської Социял Демократиї і про се як то она в „скоренькій будучности" возьме в свої обійми канадийских робітників, щоби зрозуміти причини сего найновійшого швіндлю Стечишина.

Треба якось ратуватись. Перед З'їздом і на З'їзді минувшого року брехалисько, що цїла Онтерія відступає від Социялістичної Партиї Канади і приступає до вінніпеґської демократиї, то тепер брешїм, що вінніпеґска демократия приступає до Онтериї. А може впрочім се не брехня, а правда? Може оправдї зі Стечишином і Рігом скоїлось таке лихо, як свого часу з горою і Магометом, про що є приповідка: „Не прийшла гора до Магомета, то Магомет прийшов до гори!"

Се дїйсно булаб іронія долї! Славна вінніпеґська орґанізация на цїлу Канаду, з всеканадийским комітетом, з такими зьвіздами як Стечишин, Ріг, Пеннер і т. ні приплучує ся до нової онтерийскої орґанізациї! А що нині з голими руками піде і приняти не хочуть, то давай блахманити людям очи, ади у нас сила, 15 льокалів!

Ні братчики. Се вже за богато! Вара політичним швіндлерам від Федерациї У. С. Д! Водилисьте нас вже довго за ніс, робилисьте ріжні акробатичні скоки, не було року, щобисьте не затягали нас до якоїсь нової „Федерациї" або партиї.

Тепер руки проч! Вільно вам лїзти в боло то, вільно вам провадити дальше свою ренеґатку роботу супроти Социялістичної Партиї Канади, але від Федерациї У. С. Д. — з далека!

Вільно Стечишиному міняти що року свою партию і політичні переконаня, як проститутка що ночі міняє своїх любовників, але від Федерациї У. С. Д. руки проч!

ЗВІТ З II. ЗЇЗДУ Ф. У. С. Д. В ЕДМОНТОНІ в днях 2—3 мая 1911.

(Продовжене.)

Справа „Нової Громади" і „Робочого Народа".

По довгій дискусиї, в котрій забирали голос майже всї учасники зїзду ухвалено сьлідуючі резолюциї:

а) Зїзд затверджує ухвалу Центрального Заряду Ф. У. С. Д. котрою признано „Нову Громаду" Центральним орґаном Федерациї і висказує бажане, щоби она була редаґована на дальше в тім самім напрямі як до тепер.

б) Зїзд взиває всїх Товаришів і Відділи, щоби морально і матеріяльно спомагали видавництво Нової Громади і старались о як найбільше єї розповсюднене.

в) Федерация У. С. Д. буде тоді узнавати Робучий Народ партийним орґаном, коли він буде придержуватись стало социялістичної програми і узнавати контролю Центрального Заряди Ф. У. С. Д.

г) З'їзд поручає Центральному Зарядови Ф. У. С. Д. щоби зажадав від видавництва Робучого Народа щейрів на суму добровільних датків на пресовий фонд, котрі вплинули від минувшого З'їзду а за котрі мають бути по мисли статута спілки видані шейри для Федерациї.

б) Коли би Стечишин і дотеперішні фактич-

[illegible]

Галицкі оповіданя.

1. СМЕРТЬ ХЛІБОРОБА.

Хоч сонце [illegible] не вйшло і почало червоним [illegible] гласкати весняні хмари, то в хаті старого Гриця Наконечного вже була сварка.

Сварила ся зі старим невістка, за се, що [illegible] долівку всю муку. [illegible] ще від півночи молола.

Старий Гриць слухав як дитина острих докорів невістки, не мав відваги їй відповісти, [illegible] що промовив. Але кож він на се порадить?

В зимі перед Різдвом закортїло старого піти [illegible] руба[illegible]. Хотів помочи синови скласти [illegible] трейлер на нову хату. Але походив лиш [illegible] тиждень а другий [illegible], то не зволікав ся в постелі аж до середопісти. І то як сам, казав, [illegible] тих пятнайцять нівок, що му поставили [illegible] і плечах, то був би вдусив ся.

І тепер хоч почав вставати, не годен був [illegible] малої роботи. Давнє здоровле не вертало. Кашель розпирав груди, в голові шуміло а висохлі руки і ноги тяжіли мов оловяні.

Старий чув, що став завадою в хаті. І еще гірше як той болючий кашель тиснув єго під серцем великий жаль, що і син і невістка тепер похмурно дивили ся на него, не дали ніколи ласкавого слова.

Як що й но був обліг, то син плакав і невістка дуже побивала ся. Але коли пролежав дванайцять недїль і треба було го обходити гей малу дитину, бо не міг рушити ся, то їм се надоїло. Не було спокійного дня а ні ночи. Спершу просили для старого здоровля, а коли се не вертало просили смерти. Два рази приїздив піп сповідати, наймали два акафісти, але не було ані здоровля а ні смерти. А вже найгірша турбота була для невістки, що стратила зиму нїчо не зробивши.

Минувшого лїта зародили були коноплї, було повно придива, а прясти не було часу.

Все те відчував старий дуже болючо коли почав вставати і конче ще хотів вернути до здоровля, щоби могчи робити і помогти синови поставити нову хату.

Тепер, коли невістка пересїваючи засьмічену муку в гірких словах виливала всьой свій жаль, старий слухав і чекав, коли втихомирить ся. Але коли почала вичитувати за всї свої злидні, що від роботи рук не чує, що годі їй свої власні діти обійти, старий не витримав. Вийшов з хати і сїв в сїнях на порозі. В очах закрутились єму сьльози.

Посидів так добру хвилю і коли ще і син переходячи до комори за сильно вдарив дверима, почув нагло приплив крови до голови, почув ся сильним і здоровим і постановив взяти ся за роботу.

Коли по раннім обіді запряг син коні і поклавши на віз борони і мішок ячменю збирав ся їхати сїяти на Горійовій ниві, старий вийшов на подвіре і сказав синови, що він сам поїде сїяти.

— Ти теши дерево на хату, бо сокира менї за тяжка, а я вже сам поїду сїяти.—

Син зразу здивував ся і пробував переконувати батька, що може ще заслабий, щоби їхати в поле, але старий не слухав.

Виніс з комори сївачку перевязану мережаним ручником, вложив до неї пів бохонця хлїба, і поклавши все на віз сїв і поїхав.

А син став тесати дерево на хату.

* * * * *

Горійові ниви лежали кавалок за селом і сонце вже звертало на полудне, коли старий приїхав і почав розкладати борони.